

België - Belgique
P.B.
3320 Hoegaarden

driemaandelijks tijdschrift
De V Geslachten van Hoegaarden

édition trimestrielle
Les V Lignages de Hoegaarden

M^{re} & M^le Henri STEENWEGEN

Processiweg 66

3300 Tielen

FAMILIESCHOON

Anno XXXX nr 215 4/1999

Afgiftekantoor 3320 Hoegaarden

Ver. uitg. A Veroeveren

Ereraad — Conseil d'honneur

Z.E.H. Henri Peeters (†), Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
Sieur J.M. Lowet-Oury (†), Président d'honneur et Administrateur délégué de la Raffinerie et Sucrierie de Grand-Pont
Dhr. L. Borremans (†), Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. G. Puttevils, Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. Baron Charles Roberti de Winghe, Ere-Notaris
Z.E.H. J. Vandervelpen, Deken van Hoegaarden

Beschermraad — Comité de patronage

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
Museum 't Nieuwhuys – Stichting Julien Van Nerum – vzw Hoegaarden

Redactie — Rédaction

Maurice Dodion – Lelielaan 34 – 3191 Hever – Tel. (015) 61 43 24

PRK — CCP

000-0895026-07 – Confrerie der V Geslachten – Hoegaarden

Confrerie der V Geslachten — Confrérie des V Lignages

Stichting — Fondation 09-12-1741

Rechthebbende Geslachten — Lignages ayants-droit

Servais Sweerts x Angeline Sweerts	(De Zwarte Merel / Le Merle Noir)
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael	(Het Groene Klaverblad / Le Trefle Vert)
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts	(De Gulden Lelie / Le Lys d'Or)
Henri Hoebancx x Anne Sweerts	(Het Zilveren Zwaard / Le Glaive d'Argent)
Henri Struys x Elisabeth Sweerts	(De Zilveren Struisvogel / L'Autruche d'Argent)

Beheer — Administration

Hoofdzetel — Siège Social

't Nieuwhuys – E. Ourystraat 2/4 – 3320 Hoegaarden – Tel/Fax. (016) 76 77 96

Lidmaatschap en abonnements

A. Van Nerum, Parklaan 5, 1860 Meise

Verzending Familieschoon

F. Veroeveren, A. Putzeysstraat 10, 3320 Hoegaarden

Ruïlabonnements

M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever

Streek- en Biermuseum — Eetkaffee

't Nieuwhuys

open vanaf 11 u.

(Maandag en dinsdag gesloten van september tot juni)

Musée régional et de la bière — Taverne et Snacks

't Nieuwhuys

ouvert dès 11 h.

(excepté lundi et mardi de septembre à juin)

Bezoek met gids - Tel / Fax. (016) 76.77.96 - Visite guidée

Art. 839 **De kwartierstaten van Marcel Van Nerum, deken van de Gulden Lelie (1991-1999)**

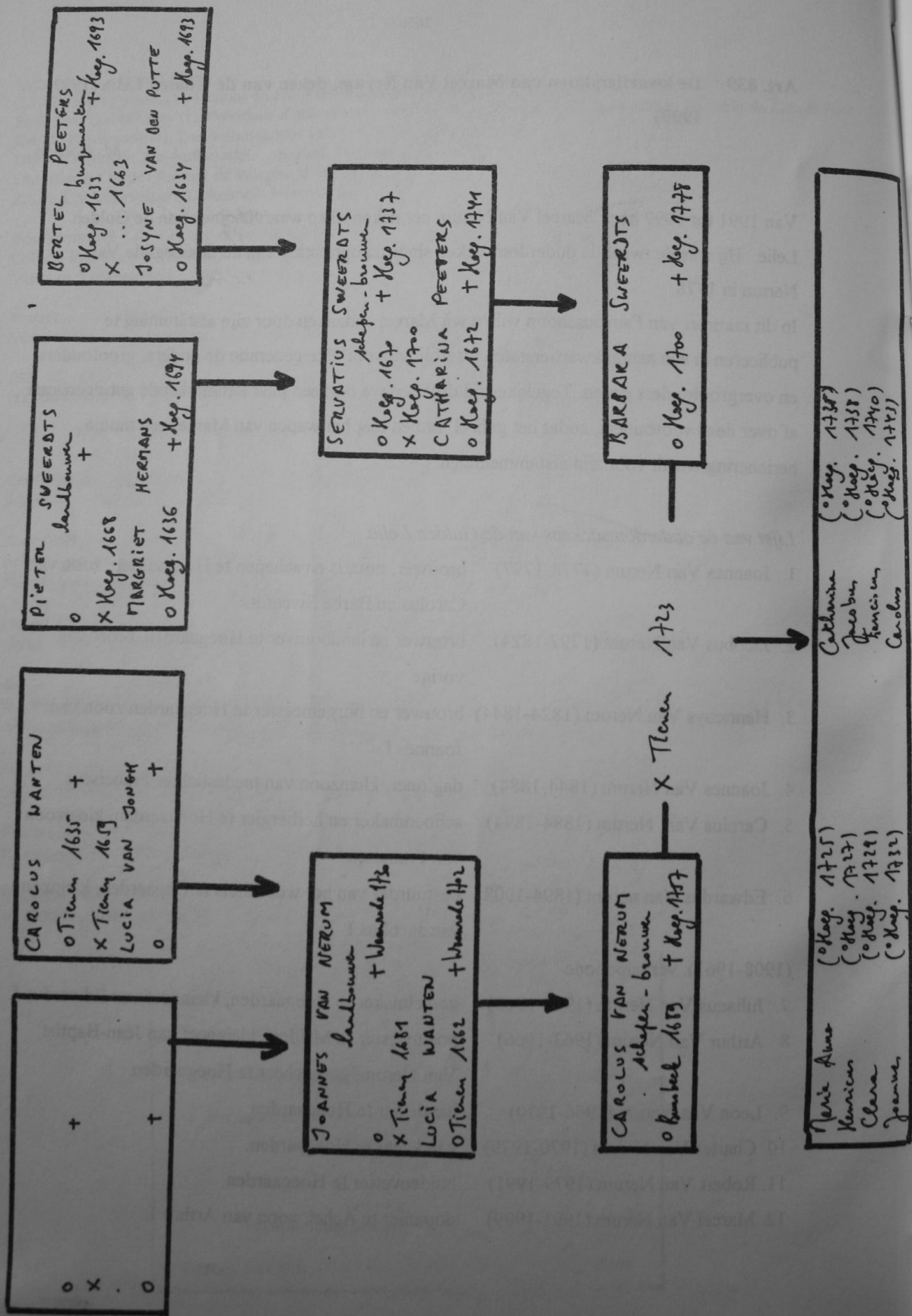
M. Dodion

Van 1991 tot 1999 heeft Marcel Van Nerum het dekenschap waargenomen van de Gulden Lelie. Hij was de twaalfde ouderdomsdeken sinds de oprichting van de familiegilde Van Nerum in 1778.

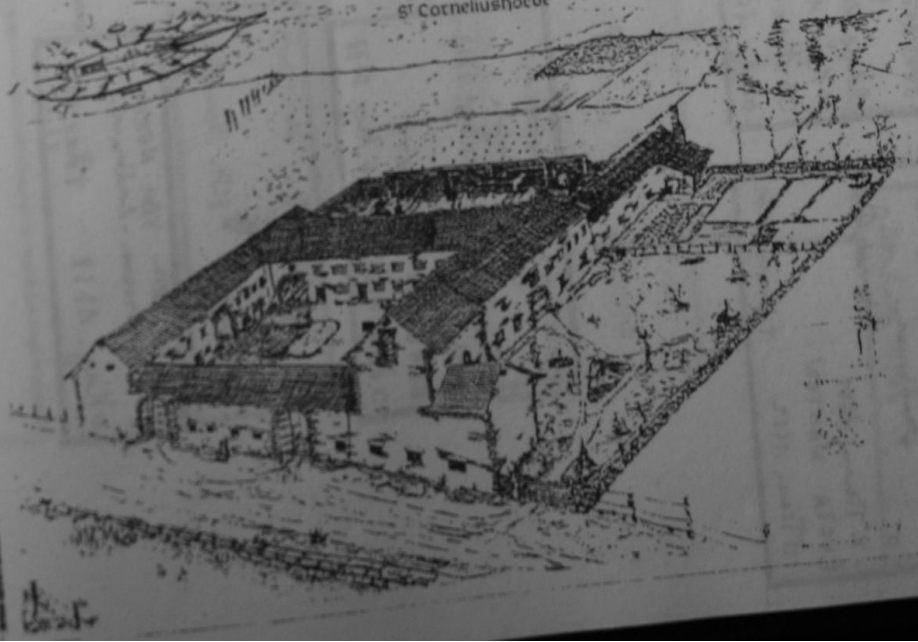
In dit nummer van Familieschoon willen wij Marcel bedanken door zijn afstamming te publiceren in een aantal kwartierstaten waarbij wij voor elke generatie de ouders, grootouders en overgrootouders geven. Tegelijkertijd drukken we ook een paar kenmerkende getuigenissen af over deze voorouders, zodat het geheel, samen met het wapen van Marcel een mooie herinnering wordt voor zijn afstammelingen.

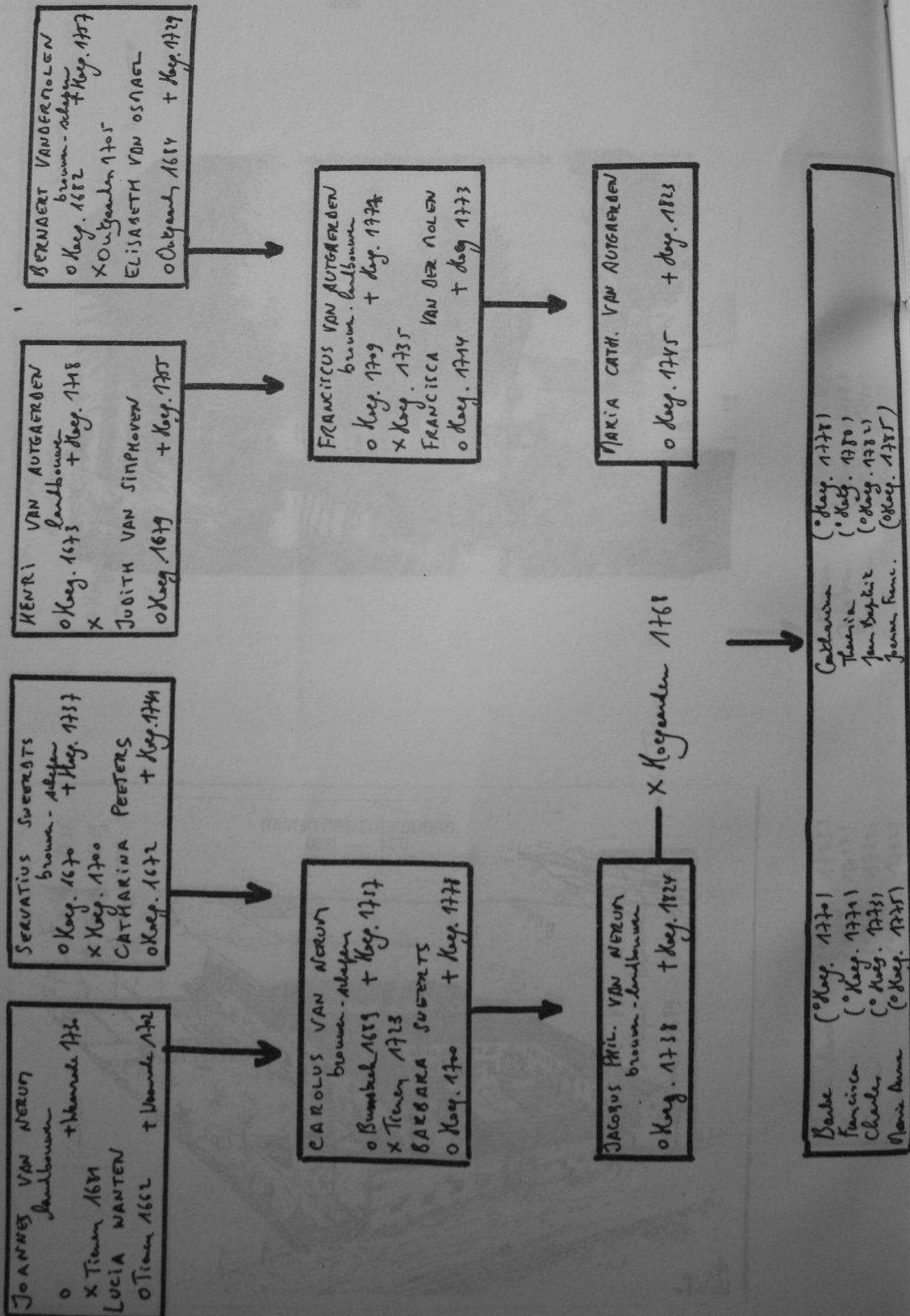
Lijst van de ouderdomsdekens van de Gulden Lelie.

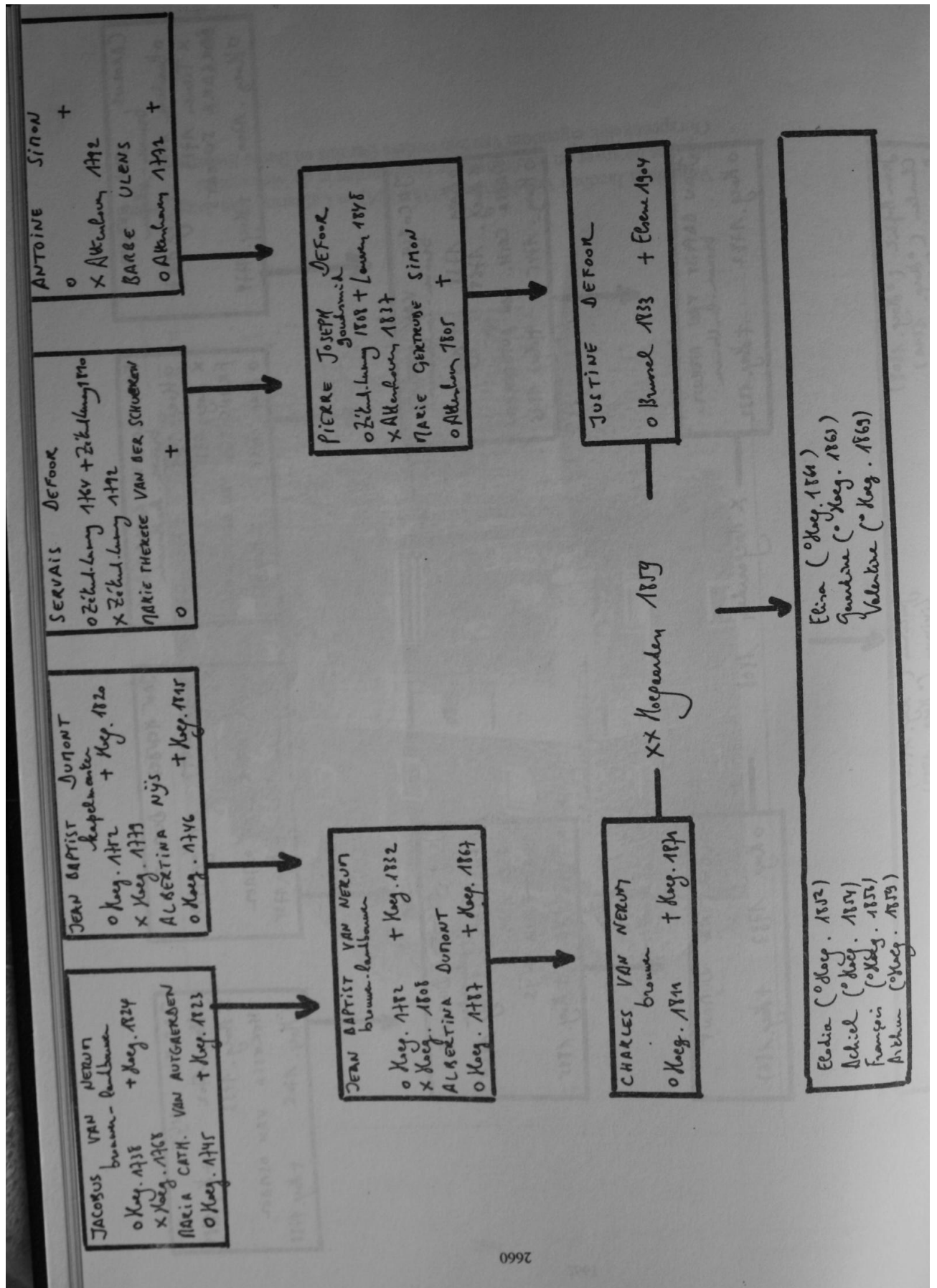
1. Joannes Van Nerum (1778-1797) brouwer, notaris en schepen te Hoegaarden, zoon van Carolus en Barbe Sweerds.
2. Jacobus Van Nerum (1797-1824) brouwer en landbouwer te Hoegaarden, broer van vorige.
3. Henricuys Van Nerum (1824-1844) brouwer en burgemeester te Hoegaarden zoon van Joannes I.
4. Joannes Van Nerum (1844-1884) dagloner, kleinzoon van medestichter Franciscus.
5. Carolus Van Nerum (1884-1894) schoenmaker en herbergier te Hoegaarden, kleinzoon van Franciscus.
6. Edwardus Van nerum (1894-1908) bestuurder van her wezenhuis te Hegaarden, kleinzoon van Jacobus I.
- (1908-1961): vervalperiode
7. Julianus Van Nerum (1961-1963) gareelmaker te Hoegaarden, kleinneef van Edwardus I.
8. Arthur Van Nerum (1963-1966) postmeester te Meldert, kleinneef van Jean-Baptist Van Nerum, geneesheer te Hoegaarden.
9. Leon Van Nerum (1966-1970) handelaar te Hoegaarden.
10. Charles Van Nerum (1970-1979) handelaar te Hoegaarden.
11. Robert Van Nerum (1979-1991) huidenvetter te Hoegaarden.
12. Marcel Van Nerum (1991-1999) douanier te Achel, zoon van Arthur I.

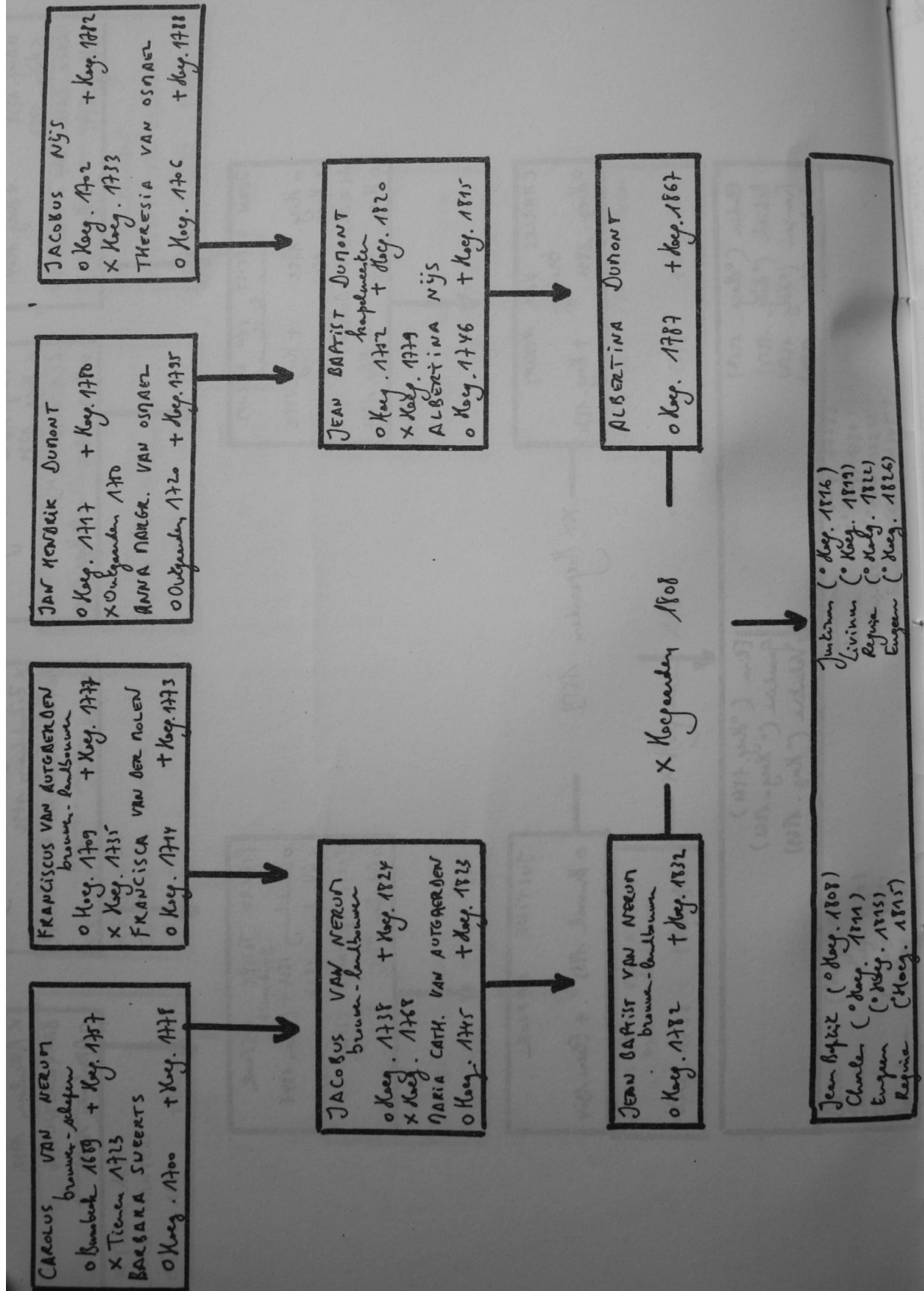

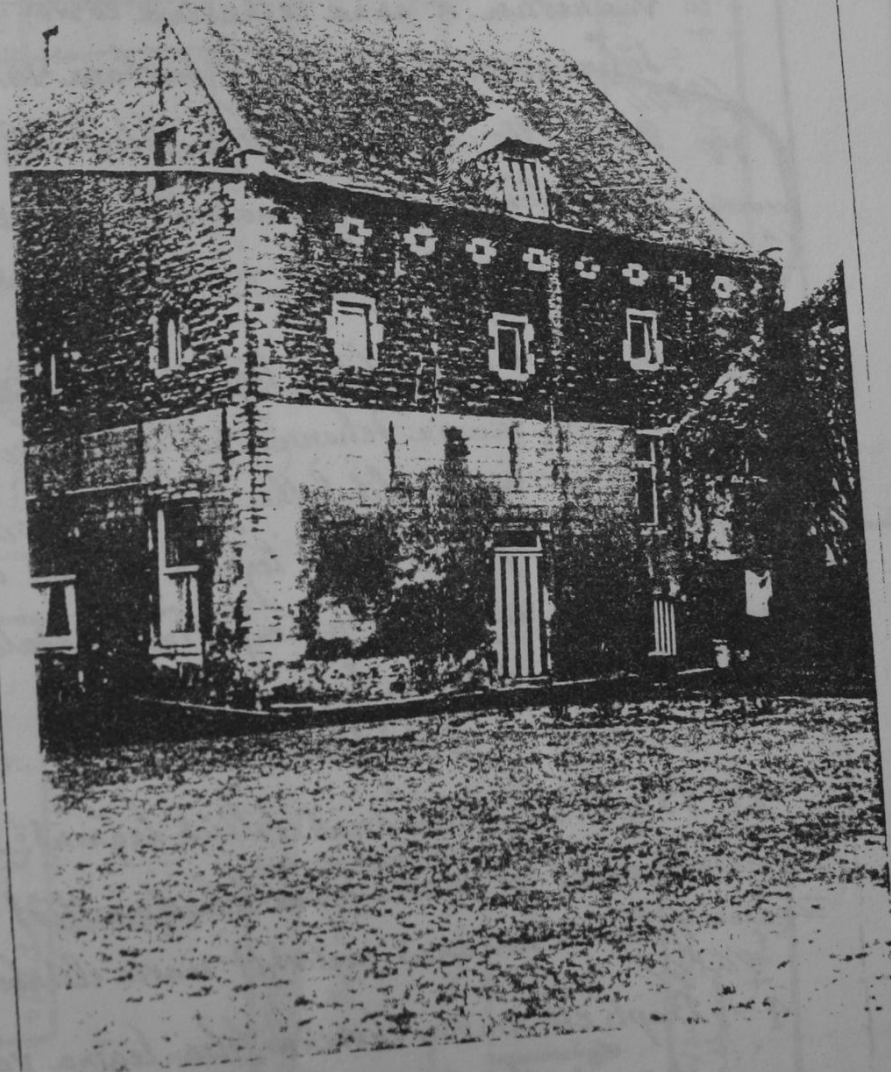
Hougaerde. Vue sur la Grande Ghète

BROUWERIJ DAN HERUM
1724 — 1900
St. Corneliushoeve

Woonhuis Jacobus Van Nerum (1738-1824) en Catharina Van Autgaerden.
Hij was brouwer en landbouwer te Hoegaarden in de Nieuwstraat.
Oorspronkelijk eigendom van zijn ouders Carolus en Barbe Sweerts.

JUNIUS

10243 Bapt: est anna catharina filia legima francisci
7 Van derum et anna catharina lowet conjugum
filius robertus lowet et barbara van derum

10244 Bapt: est joannes baptista filius legimus philippi
14 1782 jacobi van derum et anna maria van derum conjugum
filius joannes baptista van derum et anna catharina
buckens 10245

10246 Bapt: est petrus filius legimus petri van derum
25 et anna maria de hennin conjugum filius petrus
huts et maria elisabetha geens 10246

10247 Bapt: est petrus filius legimus joannis cloets et
27 beatrix vandielt conjugum filius deodatus vandielt
et maria francisca lams 10247

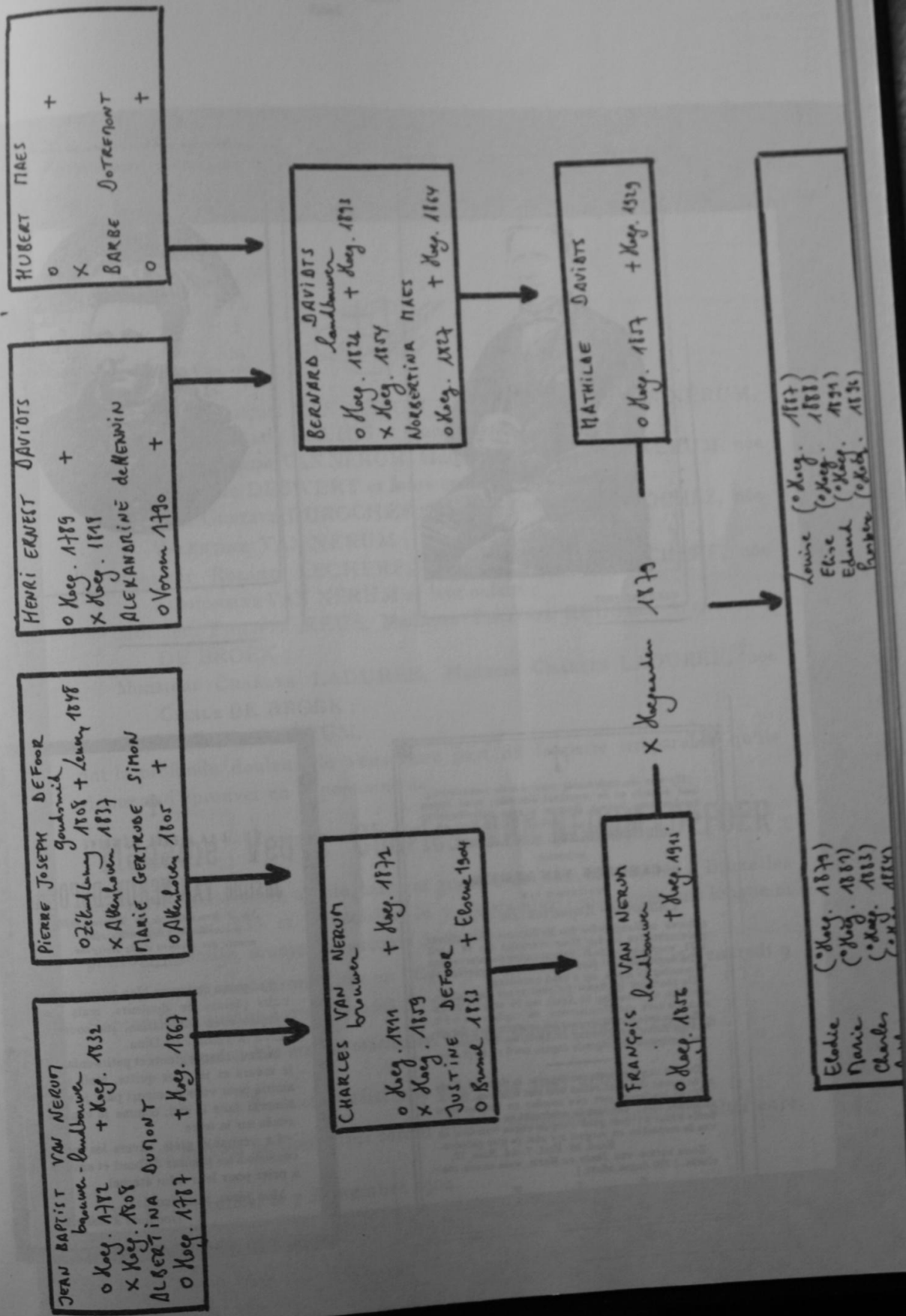
JULIUS

10248 Bapt: est octavianus filius legimus francisci
4 francisci et maria anna schoolmeesters conjugum
filius octavianus peeters et maria elisabetha baulanger
10248

10249 Bapt: est maria theresia filia legima verneri
4 et marie theresia jogmans conjugum filius franciscus
jogmans et elisabetha peeters 10249

10250 Bapt: est lambertus filius legimus joannis finoulst
7 finoulst et maria anna van derum conjugum filius lambertus
betrens et jda finoulst. a pastore bapt: sub conditione
10250

10251 Bapt: est guilielmus filius legimus joannis goosens
19 Goosens et helena calis conjugum filius guilielmus finoulst
10251

VARENNE, PHOT.

Hij was een rechtzinnig man, die de rechtvaardigheid oefende en de waarheid beminde; zyne lippen kenden geen bedrog. Daarom is zyne gedachtenis in zegen.
Job. 1. Ps. 14. Eccl. 45.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

MYNHEER

CAROLUS VAN NERUM,

ECHTGENOOT VAN

Catharina - Augustina De Foor,

geboren te Hougaerden den 20 Januari 1811, aldaar godvruchtiglyk in den Heer overleden den 16 April 1871, voorzien van de H. Sakramenten der stervenden.

De begrafenis zal plaats hebben te Hougaerden op Woensdag 19 April, om 4 uren namiddag.

De plechtige lykdienst tot rust zynen ziel zal geschieden op Maandag 24 April, om 10 uren, in de parochiale kerk van Hougaerden, de vigilien ten 9 1/2.

Een tweede dienst wegens het broederschap der geloovige zielen, op Dinsdag 25 April, om 7 1/2 uren.

De dertigsten de volgende dagen, om 6 en 6 1/2 uren.

De ziel van den rechtvaardigen is in de hand Gods en de pynen der dood zullen hem niet hinderen. Sap. 3.

Myne kinderen, eert uwe moeder en vergeet hare droefheid niet; bewaart de eendracht en broederlyke liefde onder u; doet goed voor de oogen van God en van de menschen en vergeet my niet in uwe gebeden.
Exod. 20. Eccl. 7. Ad. Rom. 12.

Zoete harten van Jesus en Maria, wees onzen toevlucht. (300 dagen afaast.)

R. I. P.

Tilkenen. — L. Geerts, drukker.

A LA PIEUSE MÉMOIRE
de Madame

Justine VAN NERUM-DEFOER

Née à Bruxelles le 20 Janvier 1833,
y décédée le 7 Septembre 1904,
munie des Secours de la Religion.

J'ai passé des jours bien tristes et des nuits pleines de douleurs, mais j'ai souffert avec résignation, me soumettant à la Volonté de Dieu.

Adieu! chers enfants et petits-enfants, je meurs et je vous quitte, mais mon amitié pour vous ne meurt pas; je vous aimerai dans le ciel, comme je vous ai aimés sur la terre.

La véritable piété envers les morts consiste à les pleurer d'abord et ensuite à prier pour leur salut éternel.

Mon Jésus, miséricorde!
(100 jours d'indul.)

Monsieur FRANÇOIS VAN NÉRUM, Madame FRANÇOIS VAN NÉRUM,
née MATHILDE DAVIDS et leurs enfants ;

Monsieur ARTHUR VAN NÉRUM, Madame ARTHUR VAN NÉRUM, née
LÉONTINE DESWERT et leurs enfants ;

Monsieur GUSTAVE DUROCHEZ, Madame GUSTAVE DUROCHEZ, née
VALENTINE VAN NÉRUM ;

Monsieur ROLAND LECHERF, Madame ROLAND LECHERF, née
ALPHONSINE VAN NÉRUM et leur enfant ;

Monsieur PHILIPPE REUS, Madame PHILIPPE REUS née ALPHONSINE
DE BROEK ;

Monsieur CHARLES LADURÉE, Madame CHARLES LADURÉE, née
CÉCILE DE BROEK ;

La famille VAN NÉRUM,

ont la profonde douleur de vous faire part de la perte irréparable qu'ils
viennent d'éprouver en la personne de

Madame Veuve Charles VAN NÉRUM-DEFOER

leur mère, belle-mère, aïeule, tante et grand'tante bien aimée, née à Bruxelles
le 20 Janvier 1833 et y décédée le 7 Septembre 1904, après une longue et
pénible maladie, munie des secours de la Religion.

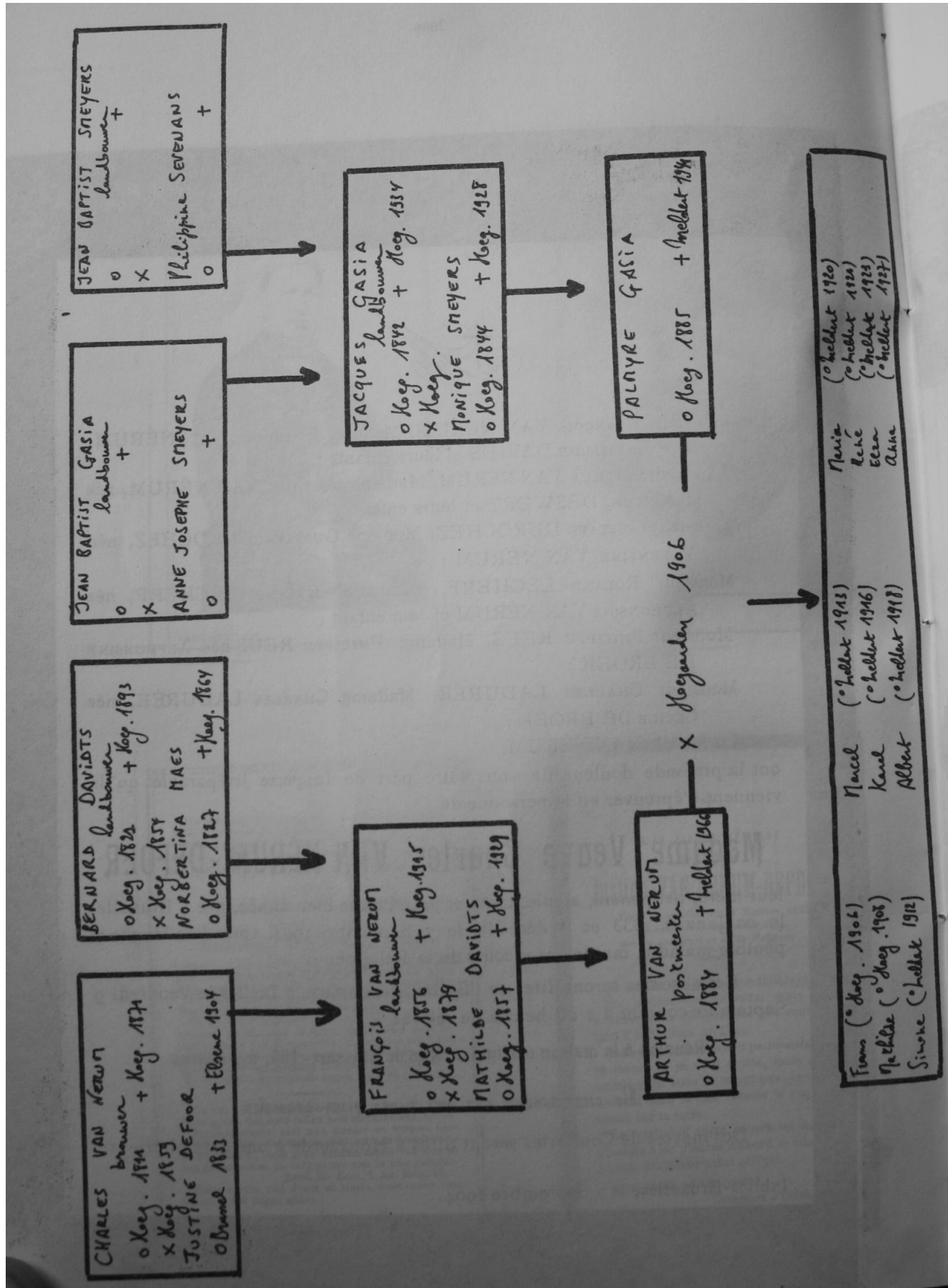
Les absoutes seront dites en l'Eglise St-Boniface, à Ixelles le Vendredi 9
Septembre courant, à 2 1/2 heures de relevée.

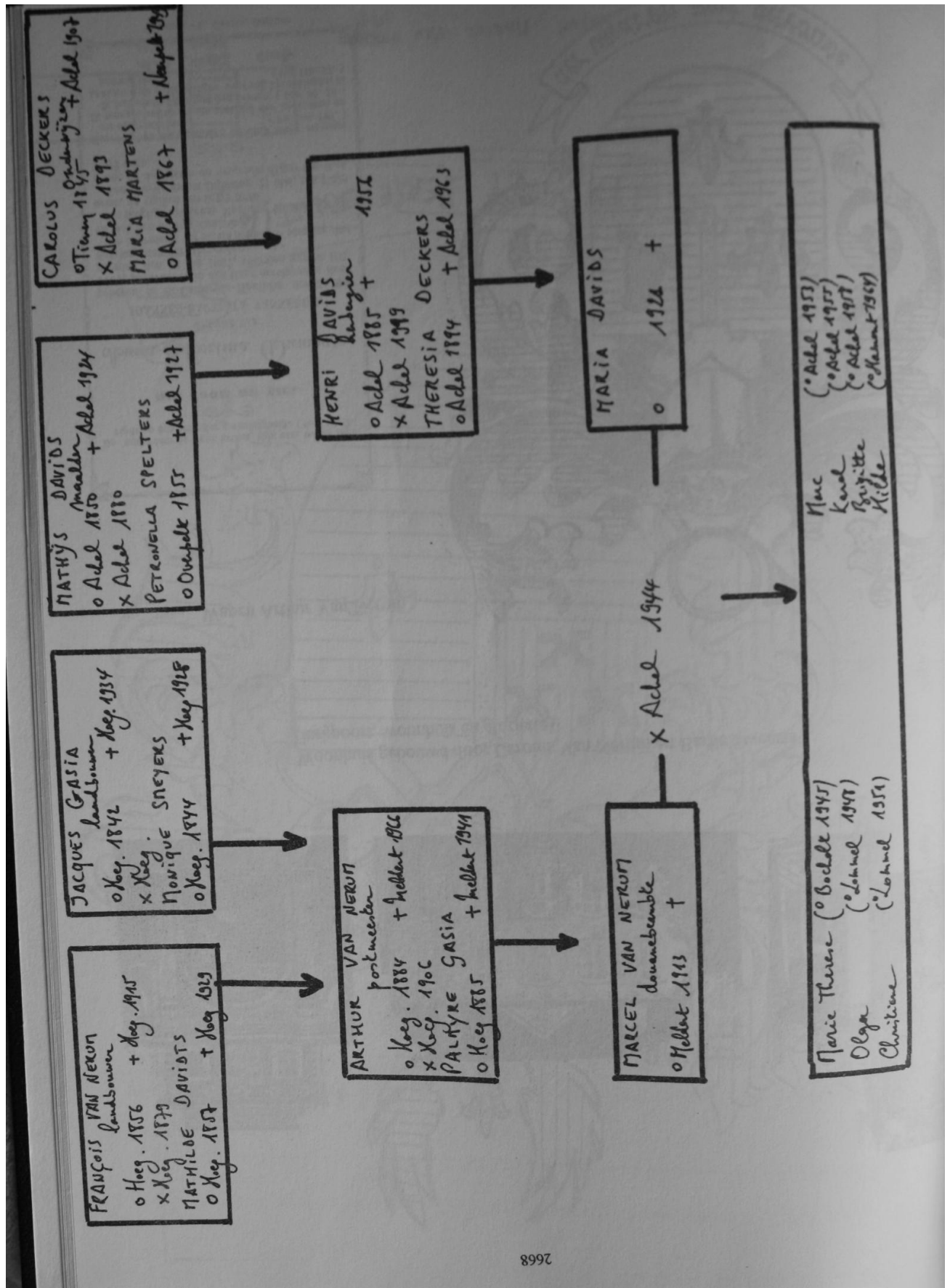
Réunion à la maison mortuaire, Rue de Stassart, 105, à 2 heures

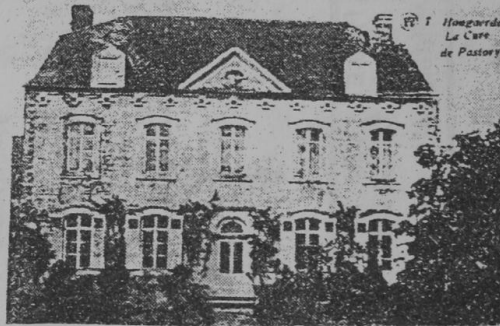
Ils recommandent son âme à vos pieux souvenirs

Des messes de Confréries seront dites à Hougaerde à une date ultérieure.

Ixelles-Bruxelles, le 7 Septembre 1904.

Woonhuis gebouwd door Carolus Van Nerum en Barbe Sweerts
(inrijpoort, woonhuis en gloriëtte)

Wapen Arthur Van Nerum

✠

De ouderdom is eene kroon van eer, welke men
vindt op den weg der gerechtigheid. (Spr. 16. 3.)

BID VOOR DE ZIEL
VAN ZALIGER

Anna-Albertina Duijnous,
WEDUWE VAN
JOANNES-BAPTISTA VANNERUM,

geboren te St-Catharina-Hauthem den 31 Mei
1787. godvruchtig in den Heer ontslapen te Hoe-
gaerden den 12 Mei 1867, voorzien van de III.
Sakramenten der stervenden.

De begrafenis zal plaats hebben Woensdag den
15 Mei, ten 5 uren namiddag.

De plegtige lijkdienst Maandag 20 Mei, ten 10
uren; de vigilien ten 9 1/2 uren.

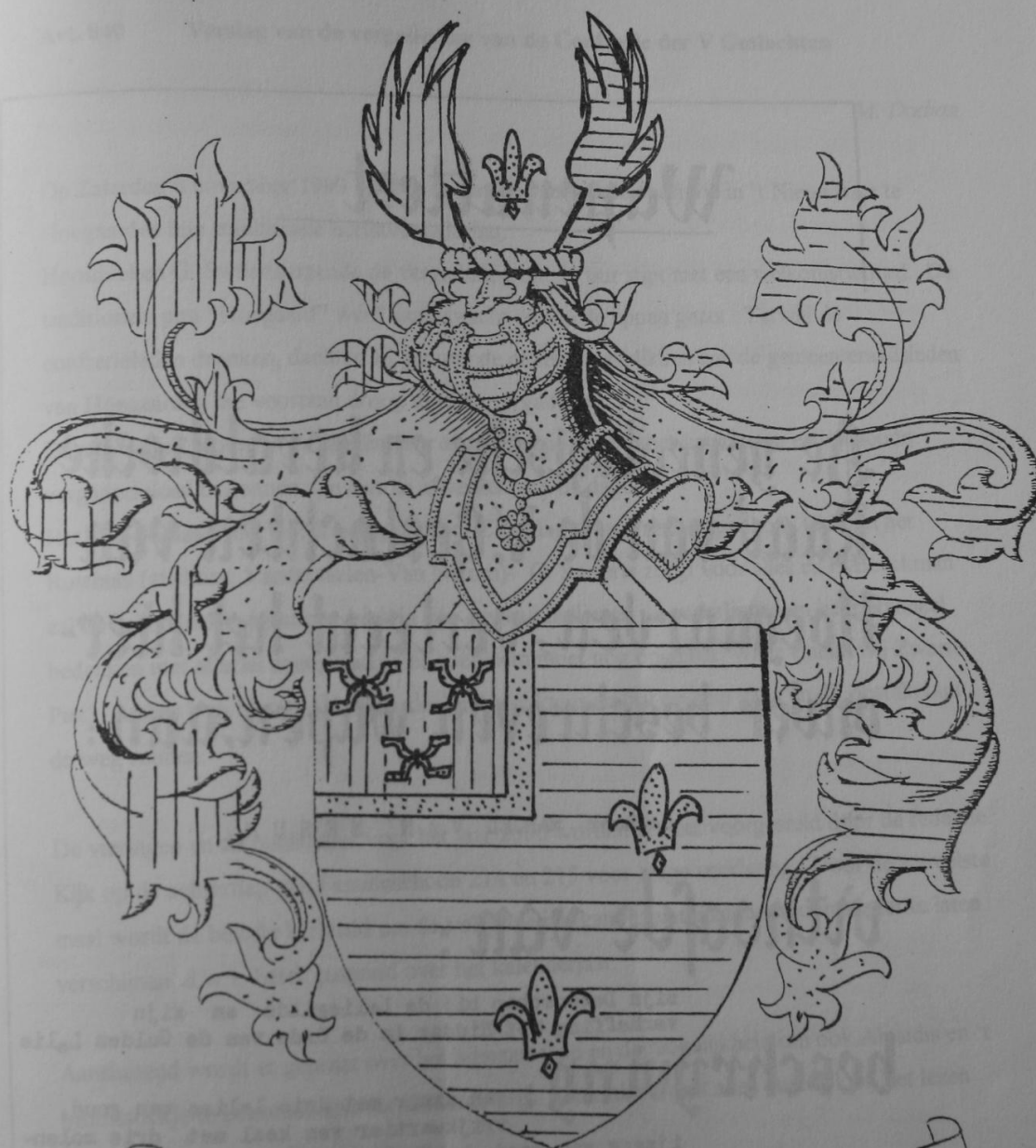
Een tweede dienst Dinsdag 21 Mei, ten 7 1/2
uren; de dertigsten de volgende dagen ten 6 en
7 1/2 uren.

Heer! ik heb uwe geboden hemind meer als goud
en edelgesteenten. (Ps. 118. 127.)
Ik mengde mijne tranen met die der bedrukten en
ik had medelijden met den armen. (Jon. 30. 23.)
Laat nu uwe onfermingen over mij komen opdat ik
eeuwig leve. (Ps. 118. 77.)

R. I. P.

Thienen. - L. Geerts, drukker

FIDELITAS ET PERSEVERANTIA

WAPEN MARCEL VAN NERUM.

Wapenattest

De genealogische en heraldische
Raad van de V. Geslachten van
Hoegaarden, verleent het hier-
onder beschreven wapen, aan:

de heer MARCEL VAN NERUM

viithoofde van :

zijn Dekenschap bij de Leliegilde en zijn
verheffing tot Ridder in de Orde van de Gulden Lelie

beschrijving : van asuur met drie lilies van goud,
vrijkwartier van keel met drie molen-
ijzers van goud, helm van goud met opstekende le-
lië van hetzelfde, vluchten, kussen en dekmantel van
goud en keel langs rechterflank en van goud en asuur
langs linkerflank, devies "Fidelitas et Perseverentia"

motivatie :

Naar het schild van zijn vader, doch met molenijzers
in vrijkwartier, die duiden op zijn grootvader die
molenaar is geweest te Overlaar.

De twee vluchten beschermen de lelie.

DE GROOT-MEESTER V/D RAAD

PATENTBRIEF

Joseph J. M. van Nierum

GEREGISTREERD DE : 12.10.1992
ONDER NUMMER : 12

Marcel J O S E P H
Hoofddeken der V Geslachten

M. Dodion

Op Zaterdag 6 november 1999 hielden de getrouwen van de confrerie in 't Nieuwhuys te Hoegaarden hun traditionele herfstvergadering.

Hoofddecken G. Sweerts opende de vergadering om 15 uur stipt met een welkomstwoord. De traditionele pint "Hoegaard" werd aangebracht en aan de lippen gezet. Terwijl de confrerieleden dronken, dachten zij gedurende enkele ogenblikken aan de gemeenteraadsleden van Hoegaarden die voortaan droog moeten vergaderen.

De aanwezigen, volop in de familiesfeer en weer eens thuis in het gewone en eeuwenoude vergaderlokaal begonnen dan met het afwerken van de dagorde.

Het Sint-Niklaasfeest wordt geregeld voor Zaterdag 4 december -Appel om 15.30 in het Rusthuis (stichting Vandertaelen-Van Nerum)- G. Sweerts zorgt voor alles en D.Beeckman zal de heilige man vervangen, zich in zijn gewaad hullen en de ouderlingen en het personeel bedenken met allerlei zoetigheid. Een probleem moet nog opgelost: Waar vinden wij Zwarte Piet? Arthur Van Nerum (Hoegaarden) zal met kaars en bril op stap gaan en dit obstakel uit de weg ruimen.

De vieringen en de publicaties voor het jaar 2000 worden visueel voorgesteld door de redactie. Kijk op de achterflap van Familieschoon 214 en 215 voor enige verklaring. Voor de zoveelste maal wordt de belofte herhaald om de volgende jaargangen van Familieschoon stipter te laten verschijnen, d.w.z. beter gespreid over het kalenderjaar.

Aansluitend wordt er gepraat over het lidmaatschap en de mogelijkheid om ook Alpaïdis en 't Moutstockje te bekomen aan verminderde prijs. Ook hier wordt alles duidelijk bij het lezen van de achterflap van Familieschoon.

Er volgt dan een geanimeerde discussie over de wapenschilden. De confrerieleden luisteren geboeid naar Jean Sweerts en Danny Beeckman die het relaas doen van hun zoektocht naar een eigen wapen, verantwoord en toch persoonlijk. De liefde voor het familieverleden is bij J. Sweerts begonnen omdat hij zijn grootouders eens, een goede halve eeuw geleden, hoorde verkondigen dat de familie banden had met Sweerts Brussel en de Zeven Geslachten aldaar. Dit sluimerde enige jaren in zijn geest tussen bewustzijn en droom tot hij een schrijven kreeg van Hubert Van Nerum zaliger. Zo kwam hij te weten dat er ook te Hoegaarden Sweertsen

waren. Gestimuleerd door D. Beeckman (de Schore), die inmiddels zijn schoonzoon was geworden, begon de zoektocht. Schoonvader en schoonzoon gingen op bedevaart naar het Sweertsboek te Brussel. Van daaruit daalden zij af naar Hoegaarden en omstreken om tot in Luik de verwantschap te gaan achterhalen. Een mix van dit alles leidde tot een wapenschild, verleend door de genealogische en heraldische commissie van de Confrerie in 1992. Een mooi schild met rode klavers om te herinneren aan Sweerts uit Bost en Goetsenhoven, met de sterren en wassenaar (wassende maan) van zijn grootmoeder, met vuist en bliksem als persoonlijke symbolen van vastberadenheid. Maar het bloed kruipt waar het niet kan gaan, en Jean Sweerts heeft een nieuw wapen aangenomen, onlangs goedgekeurd door de heraldische raad van het V.V.F. en verschenen in ons nummer 213 van Familieschoon. Het is een combinatie van Sweerts Brussel en Sweerts Hoegaarden en leunt sterk aan bij de visie die ook Constant Vandertaelen had in de eerste helft van vorige eeuw.

Deze uiteenzetting van Jean Sweerts had ook als doel om eens al de wapenschielden van onze heraldische commissie te verzamelen en ze te laten acteren door het V.V.F.. M. Dodion zal pogen eenvormigheid te krijgen en een complete historiek te verzamelen om die mensen te overtuigen.

De geanimeerde tussenkomsten van de Gildebroeders en -zusters ontlokten hoofddeken Georges I de opmerking dat de aloude aks en het blauwe varkentje vanaf de volgende vergadering present zullen zijn.

Arthur Van Nerum en Elise Dedobbeleer wensen, en terecht, dat ook in Familieschoon wat zou verschijnen over het contact met de "Cercle archéologique" van Florennes. Eilbert van Florennes was namelijk de tweede echtgenoot van onze gravin Alpaïdis.

Praktische dingen over de kluis in de bank, de deelname aan de tweede genealogische dag te Huldenberg worden geregeld. Ook niet te vergeten is de datum van de volgende vergadering: Zaterdag 5 februari 2000 om 15 uur in 't Nieuwhuys.

Waren aanwezig: Arthur Van Nerum (Hoegaarden), Arthur Van Nerum (Meise), Alfons Veroeveren, Romaine Lebegge, Jean Sweerts, Danny Beeckman, Elise Dedobbeleer, Georges Puttevils, Etienne Grooten, Hilde Claes, Victor Claes, Georges Sweerts en Maurice Dodion. Miel Van Nerum was verontschuldigd.

Art. 841 Familienieuws

Heuglijke geboorte bij de Gulden Lelie.

De fiere overgrootouders Alfons en Romaine Veroeveren-Lebegge

De gelukkige grootouders Romain en Sonia Buysmans-Veroeveren

De dolgelukkige ouders Bruno en Prisca De Troch-Buysmans

melden u de geboorte van een dochtertje

LÖTTE

geboren te Keerbergen op 29/06/1998

Meter: Chantal De Troch

Peter: Johan Buysmans

Art. 842 De Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden getoetst aan de familiecorporaties van weleer (deel 1)

M. Dodion

Voor de Franse Revolutie van 1789 was onze maatschappij niet in klassen, maar in standen ingedeeld. Strikt genomen betekent dit dat men ofwel van adel was, of niet. Wie van adel was genoot een aantal voorrechten; wie niet van adel was droeg de lasten van de maatschappij. In de praktijk verliep het sinds de opkomst van de steden in de 12e en 13e eeuw wel enigszins anders. De rijke burgerij die zich vormde in de steden ging er een levenswijze op nahouden die rechtstreeks afgekeken was van de oude geboorte-adel. Dat begon met het laten bouwen van *stenen*, versterkte woningen in steen en dat eindigde met het ontwikkelen van een groepsgeest, het vormen van clans om de verworvenheden te consolideren binnen de bepaalde families.

Zo genoten in bepaalde steden burgers van voorrechten die hen -op hun beurt- onderscheidden van de rest van de bevolking. Deze groep kon niet bogen op een erfelijke adellijke titel. Gemeenzaam werden zij patriciërs genoemd en door hun rijkdom en status staken ze uit boven het gros van de bevolking. In aantal was het een minderheidsgroep die door rijkdom en handige huwelijkspolitiek een aanzienlijke macht verwierf en zijn wil poogde op te leggen aan de stad. Dit laatste lukte in bepaalde periodes. De democratisering die in de 14e eeuw op gang kwam, werd naderhand een geduchte concurrent en inwijkende ambitieuze families konden een struikelsteen vormen voor de plaatselijke traditionele patriciërs.

In verschillende steden is er zo een hechte groep machthebbers terug te vinden, telkens onder een andere naam. Zo hebben we de Vrijheren van Luxemburg gekend de Wethouders en Geslachten van Namen en de Petermannen van Leuven. De Zeven Geslachten van Brussel, Leuven en misschien ook Antwerpen behoorden tot deze categorie, zoals de Confrerie des Damoiseaux te Doornik en tot op zekere hoogte het Luikse Patriciaat¹.

Er is nog geen studie verschenen die deze bevoorrechte groepen in hun geheel heeft behandeld. Het ontbreken van archiefmateriaal, onvolledig archief door al of niet moedwillige vernietiging² of door het onvindbaar blijven van bundels, maakt een coherente studie niet gemakkelijk. Vele bundels, verstoep tijdens de Franse Periode (1795-1815), zijn naderhand nooit meer opgedoken. Deze periode was rampzalig voor de bevoorrechten. Uiterlijke kentekenen van adel verdwenen verplicht, plunderingen en vandalisme verwoestten letterlijk het verleden. Er

kwamen andere machthebbers en andere regels, een nieuwe maatschappij werd opgebouwd, waarbij in eerste instantie de herinnering aan het verleden moest verdwijnen³. De tot heden best bestudeerde familiecorporatie zijn de Zeven Geslachten van Brussel⁴. Het grootste deel van het archief ging wel verloren bij de brand van Brussel na de beschieting door de troepen van Lodewijk XIV in 1695. De meeste gebouwen op de grote markt werden in brand geschoten en verwoest. Het aanzienlijke archief van de Zeven Geslachten van Brussel werd in een vleugel van het stadhuis bewaard en ging zo verloren. De studie van de Brusselse patricische families moest dus gebeuren op basis van de geschriften van vroegere auteurs en door vergelijking met bewaarde documenten van andere steden. Een comparatieve studie moet dan uitmonden in een zekere kennis van de Brusselse grote families⁵.

In sommige gevallen kende de fantasie van vroegere auteurs geen grenzen wanneer het erom ging de macht van bepaalde families te verrechtvaardigen. Typisch is een boekje dat in 1672 verscheen over de zeven patricische families van Leuven. De titel "S.P.Q.L. sive semptem tribus patriciae Lovanienses" liegt er al niet om⁶. We geven in vertaling wat er staat over de oorsprong van de zeven leidende geslachten die Leuven op een bepaald moment in handen hadden en dirigeerden.

In 815 was Lodewijk de Vrome, zoon van Karel de Grote, hertog van Brabant en terzelfdertijd keizer en koning van Frankrijk. Hij benoemde een zekere heer Bastijn, bijgenaamd de Grote, tot graaf van Leuven. Het was een dapper ridder, hij was groot als een reus en van edele afkomst. Uit zijn huwelijk met de dochter van de graaf van Vlaanderen werd een zoon geboren, Volkaert genaamd, en zeven dochters, Plectrudis, Alzaïdis, Bertrada, Hildegard, Eringard, Judith en Swaen. Volkaert werd in 909 bisschop van Luik zodat de graaf van Leuven geen mannelijk nageslacht had. Graaf Bastijn was wel slim genoeg om zijn dochters uit te huwen aan dappere Leuvenaars. Zo kregen zeven Leuvense ridders een dochter van hun graaf als echtgenote. Heer ridder Ebroïnus Utenliminghen kreeg Plectrudis, heer ridder Reinart van Calstren kreeg Alzaïdis, heer ridder Meys van Redingen kreeg Bertrada, heer ridder Berwijn Veruzalem kreeg Eringard, heer ridder Lodewijk van den Steen kreeg Hildegard, heer ridder Salomon Gielis kreeg Judith en Swaen tenslotte werd uitgehuwelijkt aan heer ridder Francon van Rode. Met toestemming van zijn leenheer en keizer schonk graaf Bastijn heel wat privileges aan zijn schoonzons. Het belangrijkste voorrecht was dat altijd een van hun afstammelingen in het stadsbestuur zou zetelen. Zelfs als zij langs vrouwelijke kant verwant waren, hadden de afstammelingen recht op lidmaatschap van de genoemde geslachten

Het enige dat klopt in dit verhaal is dat een heer Bastijn genaamd van de Steen, in de 14e eeuw te Leuven woonde. Zijn versterkt woonhuis (steen), op de hoek van de Grote Markt en de Naamsestraat moest in de 15e eeuw plaatsruimen voor de rechtersvleugel van het stadhuis. De geslachten van Brussel beschikken niet over zo'n legende. De oudste kronieken verhalen dat ze voortgekomen zijn uit de zeven machtige heren die aanzienlijke lenen en laten bezaten te Brussel. De V Geslachten van Hoegaarden bezitten in hun archief het volgende verhaal⁷.

Op het Madelonsveld en de Walenstraat liep van in de oudste tijden een ondergrondse vliet, die in werking was getreden, aangestoken door de H. Magdalena met de volgende woorden: "Water Gods, baart Uw baan naar het dorp en bevrucht de huizen door de voorzienigheid aangewezen. Laat op uw weg bronnen opborrelen om goede en slechte tijden aan te kondigen."

Deze vliet kreeg de naam Madelonsvliet en liep langs de Walenstraat, onder de hoeve Smolders (voormalige woonst Dorothea Van Nerum (x secr. Balth. Sweerts, xx burg. de Zangré)) door en zo naar de kerk (heropgebouwd in 1754 onder borgstelling van de rijke brouwers en pachters) toe. Vandaar liep ze afwaarts de Knorrestraat (Pastorijstraat), langs 't Cleyn Paradys (eig. Joannes Van Nerum, afgebrand in 1636; 1872 eig. Theodoor Van Nerum en gehouden door zijn dochter Anastasia x Ach. Meddaerts en lokaal van de katholieke partij en harmonie van Hoegaarden) en de Pastorij (voormalige woonst stamvader Carolus Van Nerum, geb. 1747 en geklasserd in 1938), om onder de hoeve Cipers (waar voormoeder Barbe Sweerts geboren werd) door te lopen in de richting van 't Nieuwhuys (sedert 1747 als eigendom in de familie, tot een paar jaar geleden). Daar deed zich een splitsing voor. De eerste zijarm liep langs de Tiensestraat naar het Rusthuis (eig. Elisabeth Van Nerum x C. Vander Taelen, die haar huis in 1874 aan de gemeente schonk om er een gasthuis op te richten.) om verder in de Beek uit te monden. De tweede arm liep langs de Nieuwstraat onder de huizen van Alex. Lories (voorm. woonst not. schepen Joannes Van Nerum en later van zijn zoon Dr. Henricus Van Nerum) en Evrard (ouderlijke woonst van Jacobus Van Nerum), om er langs de oude brouwerij Van Nerum op de Vroente (gebouwd in 1724, hoeve St.-Cornelius) in de Gete uit te monden.

Al deze huizen werden door de Voorzienigheid aangewezen en door de vliet bevruchtigd, zodat de bewoners een periode van welvaart hebben gekend. Op de ganse loop zijn er drie bronnen, die eens opborrelden. De eerste lag aan de brouwerij Van Nerum op de Vroente en heeft steeds als fontein bekend gestaan. Zij doofde uit rond 1892 en enkele jaren later ging de vermaarde brouwerij teniet. De tweede bevond zich in de kelders van 't Nieuwhuys en

borrelde voor de laatste maal op na het einde van de revolutietijd. De derde lag in 't Cleyn Parady en zou pas rond 1870 tot leven zijn gekomen.

De linde is een boom die veel voorkomt op een kruising van wegen om als wegwijzer te dienen. Dikwijls werd er een kapelletje aangehangen om de boze geesten te verdrijven die mensen op een dwaalspoor wilden brengen. Bij onze voorouders was de linde de meest geliefde boom.

Noten

1. Vte TERLINDEN, *Coup d'oeil sur l'histoire des Lignages de Bruxelles*, Brussel, 1957.
H.C. VAN PARIJS, *Coup d'oeil sur l'histoire des Lignages de Bruxelles*, Brussel, 1957.
Zie ook het tijdschrift *Les Lignages de Bruxelles*, I (1962) - ...
2. Archief der V Geslachten, In de 18e eeuw bewaarde de griffier het archief van de gemeente thuis. Zo zag secretaris Antoon Balthazar Sweerts de mogelijkheid een deel van het archief te vernietigen. Door het nieuwe fransgezinde bewind gesommeerd om het archief af te geven gooide hij een aantal bundels in de waterput van de Arendshoeve die hij bewoonde in de nacht van 15 op 16 Thermidor van het jaar 3 van de Franse Republiek. Andere bundels werden op verschillende plaatsen verborgen en het laatste deel van het archief werd na veel getouwtrek op 22 augustus 1796 overgebracht naar 't Nieuwhuys, dat door de nieuwe gezagdragers was ingericht als Mairie van het kanton Hoegaarden. Omdat de geschiedenis van de V Geslachten zeer nauw verbonden is met die van de gemeente, is er zo een leemte ontstaan.
3. Archief der V Geslachten A6-047, Op acht plaatsen werden documenten verstopt alleen hardnekkige geruchten en het toeval brachten de twee bundels aan het licht die verstopt waren in de kelders van 't Nieuwhuys (1964 en 1965). In één van deze bundels werden alle schuilplaatsen vermeld en de rechthebbenden op de verborgen documenten.
4. Een corporatie is een vereniging, in het bijzonder een vereniging die de beroepswerkzaamheden van haar leden op economisch gebied behartigd. Hier gaat het om een beperkt aantal families die zich organiseren om de macht te monopoliseren.
5. Voor Brussel kan men beroep doen op de documenten die bewaard zijn te Leuven over de oude stadsinstellingen.
6. S.P.Q.L. staat blijkbaar voor Senatus Populusque Lovanum, naar analogie met het Latijnse Senatus Populusque Romanus (het gehele volk, patriciers en plebeiers met de senaat aan het hoofd).
7. Archief der V geslachten, A1-003.

Wapens van de zeven families van Brussel, Leuven en Antwerpen.

BRUXELLES

- Serhuyghs* : d'azur à trois fleurs de lis au pied coupé d'argent.
Serroelofs : de gueules à neuf billettes d'argent rangées 4, 3, 2.
Sleeus : de gueules au lion d'argent (d'après Rietstap : armé et lampassé d'or ?).
Sweerts : parti-émanché d'une demi-pièce et de quatre entières d'argent et de gueules.
Steenweghe : de gueules à cinq coquilles d'argent rangées en croix.
Coudenberg : de gueules à trois tours d'argent ajourées du champ, ouvertes d'azur.
Rodenbeke : d'argent à la bande ondée de gueules.

LOUVAIN

- Uytenlimingen* : d'or à trois pals d'azur, au chef de gueules.
van Calster : d'or au sautoir engrelé de gueules.
van Redingen : d'argent à la fasce de gueules, au lion brochant de sable (ou d'azur, selon De Raadt) naissant sur la dite fasce.
van Steen : de gueules (d'or, selon De Raadt) au sautoir échiqueté de deux tires d'argent et de sable.
Verusalem : de gueules à trois macles d'argent.
Gielis : de sinople (de gueules, selon De Raadt) au chef d'argent chargé de trois maillets penchés de gueules (de sable, selon De Raadt).
van Rode : d'argent à trois fleurs de lis au pied coupé de gueules.

ANVERS

- Wilmaers* : de sable à la bande échiquetée de deux tires d'argent et de gueules, accompagnée de deux quintefeuilles d'argent.
Volkaers : de gueules à la fasce échiquetée de deux tires de quatre points d'argent et de sable.
Hoboken : de sable à la fasce échiquetée de deux tires de quatre points d'argent et de gueules.
Bode : d'argent à la fasce échiquetée de deux tires de quatre points d'or et de gueules.
Aleyns : de gueules à la fasce échiquetée de deux tires de quatre points d'argent et de sable (d'or et d'azur, selon De Raadt).
Spapen : de sinople à la fasce échiquetée de deux tires de quatre points d'argent et de gueules.
Impegem : d'azur à la fasce échiquetée de deux tires de quatre points d'or et de gueules (d'argent et de gueules, selon De Raadt) .

NOTES SUR LES LIGNAGES DE LOUVAIN

A la mort du duc de Brabant Henri III, en 1261, le patriciat de Louvain apparaît divisé en deux groupes familiaux, les Colneren et les Blankaerden.

« Cent ans plus tard, en 1360, le patriciat se trouva toujours partagé entre les deux lignages des Colneren et des Blankaerden. La réforme de Coutereel prévoit, en effet, que sur les quatre places d'échevins, deux devaient être réservées à chacune des deux familles et que sur les onze places de jurés patriciens, six écherront en partage aux Colneren (...) et cinq aux Blankaerden.

» Dans le dernier quart du ^{xiv}^e siècle, des dissensions éclatèrent entre deux autres lignages, celui des van der Calsteren et celui des de Swerteren (...)

» A partir de ce moment, il semble donc qu'il y ait eu quatre groupements dans les lignages louvanistes. Disons tout de suite que, lorsqu'au milieu du ^{xvi}^e siècle, Divaeus composa ses *Rerum Lovaniensium libri*, il ne trouva que quatre lignages, comme à la fin du ^{xiv}^e siècle. Le brave chroniqueur dut faire de sérieux efforts pour grouper le patriciat louvaniste en autant de lignages qu'à Bruxelles où l'on en rencontrait sept depuis le ^{xiii}^e siècle.

» Il n'est pas impossible qu'à partir du jour où l'on ne réserve plus au patriciat définitivement que quatre places d'échevin, moment qui coïncide avec l'apparition des quatre groupements de lignages susdits, on ait eu en vue d'accorder une place à chacun de ces quatre groupements, tout comme en 1360, on en avait réservé deux à chacun des lignages des Colneren et des Blankaerden. Mais ce nouveau partage ne se trouve pas comme le premier, consigné dans les textes.

» On ne peut faire, à ce sujet, qu'une conjecture assez vraisemblable. Disons encore que, lorsque les sept lignages sont constitués au ^{xvi}^e siècle, on ne trouve plus à leur tête qu'un seul des anciens lignages, celui des van der Calsteren. Les trois autres existent encore en tant que familles patriciennes, mais elles sont englobées dans des familles plus puissantes qui continuent à grouper sous leurs noms tous les Hommes de Saint-Pierre, jusqu'à la fin du ^{xviii}^e siècle. » (J. CUVELIER, *Les institutions de la ville de Louvain au moyen âge*, 1939, pp. 207-209.)

NOTES SUR LES PRETENDUS LIGNAGES D'ANVERS

Après avoir parlé de quelques familles que l'on rencontre à l'échevinage au ^{xiii}^e siècle, le chanoine Floris Prims, archiviste de la ville d'Anvers ajoute : « il n'est pas question alors des *septem tribus*, des sept « schaken » ou familles patriciennes ayant chacune dans ses armes un échiqueté de couleurs différentes. Invention du ^{xvii}^e siècle ».

« Ces sept lignages ou « schaken » hors desquels les échevins auraient dû originairement être choisis, constituent le summum de l'aberration. L'histoire de cette erreur — originairement mystification — forme une étude en elle-même. Notons ici seulement qu'elle naquit au XVIIe siècle par raison de flatterie et de vantardise, je n'ai pas à examiner ici, et d'un texte anversois du 25 février 1356. Selon le privilège ducal de cette date, il devait y avoir désormais à Anvers, 12 échevins et 6 conseillers « appartenant aux six plus anciennes familles de notre ville d'Anvers ». On s'y référa pour conclure qu'Anvers, comme les autres villes, avait eu sept lignages dont l'un, celui des Impeghem, se trouvait alors éteint. On ne voyait pas qu'Anvers avait toujours eu 12 échevins au lieu de sept comme les villes aux sept lignages. On ne découvrit pas que ce nombre six était fixé comme étant la moitié de douze, nombre total des échevins. Et moins encore, vérifia-t-on si ces sept lignages qui, à travers les siècles auraient eu l'échevinage en main, on pouvait les reconnaître dans les documents. Ou plutôt, on fit comme si on avait compulsé les documents et l'on donna les noms de ces sept lignages : mais là, justement, le menteur a impudemment menti. Les pièces d'archives du XIIIe siècle sont assez nombreuses pour pouvoir contrôler quelles familles en réalité siégeaient à l'échevinage, et il en résulte que les noms des sept « schaken » sont tout à fait fantaisistes. La fantaisie s'est seulement inspirée du désir de flatter quelques familles du XVIIe siècle (...).

» Des actes conservés il résulte incontestablement, en premier lieu, que l'échevinage d'Anvers était tout, sauf un bien réservé à quelques-uns.

» La nomenclature fait apparaître un mélange bigarré de noms. En second lieu elle montre qu'il n'y a pas eu « sept lignages ». Deux des sept « schaakfamilien » ne sont même pas une seule fois nommées. Des Alleyns nous connaissons seulement un échevin et pas davantage des Volcaerts. La cinquième famille, celle des Bode en a deux : Jean Bode, père et fils. La sixième, les Wilmaers en ont aussi deux, peut-être trois, dans le cas où il y aurait eu Willelmus Wilmari senior et un junior. Enfin, la septième, la famille de Pape est représentée par 4 noms. Mais à côté de cela, les Bornecolve sont au nombre de 4, les Zimarus, 3, les Drake, 3, les Molendino, 5, les Wijneghem, 3, et les Nose, 10.

Deux familles n'ont pour ainsi dire pas quitté l'échevinage de tout le XIIIe siècle : les Nose et les Bornecolve, ... mais comme ils n'avaient pas de glorieux descendants au XVIIe siècle, ils ne furent pas placés parmi les « oudste geslachten » imaginaires »¹.

(Fl. PRIMS, *Geschiedenis van Antwerpen*, I, 1927, p. 166 ; II, 1929, pp. 67-69. Traduction.)

Inhoud - Contenu

Art. 839 De kwartierstaten van Marcel Van Nerum, deken van de Gulden Lelie (1991-1999)	M. Dodion	2656-2671
Art. 840 Verslag van de vergadering van de Confrerie der V Geslachten	M. Dodion	2672-2673
Art. 841 Familienieuws		2674
Art. 842 De Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden getoetst aan de familiecorporaties van weleer.	M. Dodion	2675-2683

Bestuursvergadering**'t Nieuwhuys - E. Ourystraat 2-4****3320 HOEGAARDEN**

Alle geïnteresseerde leden worden uitgenodigd op zaterdag 5 februari 2000 voor de bestuursvergadering om 15 u.

A 15.00 h tous les membres motivés de la Confrérie des V Lignages sont attendus au Musée 't Nieuwhuys pour participer à la réunion du samedi le 5 février 2000.

Lidgelden 2000 Côtisations

Wij laten niets onverlet om de Confrerie zo bloeiend mogelijk te houden. Draag hiertoe ook het uwe bij en stort vandaag nog min. 300 fr. op PRK 000-0895026-07 van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden. Wij danken U hiervoor

Nous faisons tout pour tenir la Confrérie florissante. Apportez nous aussi votre aide en versant dès aujourd'hui votre cõtisation pour 1998, soit un min. de 300 fr. au CCP 000-0895026-07 de la Confrérie des V Lignages de Hoegaarden. Avec tous nos remerciements.

Confrerie- en gilderaden - Les fonctions et leurs titulaires chez les lignages

Ereraad

Hoofd-eredeken: G. Puttevils, Groot Overlaar 146, 3300 Tienen, 016/811510.
Bijz. eredeken: Ch. Roberti de Winghe, Naamsestraat 42, 3000 Leuven, 016/221455.
Mombaarvader: J. Vandervelpen, Pastorijsstraat 30, 3320 Hoegaarden, 016/766173.
Princ. Protectieheer: F. Huon, burgemeester Hoegaarden.

Keurraad

Sweertshuys: G. Sweerts, Bley 42, 3320 Hoegaarden, 016/767076.
Leliehuys: E. Van Nerum, Kauterhof 7, 3320 Hoegaarden, 016/760832.
Hoebancxhuys: V. Claes, Anjelierenlaan 5, 3300 Tienen, 016/810517.

Kapittelraad

Proostheer: A. Halflants, Abbaye de la Trappe, 6460 Chimay.
1e Coadjutor: E. de Wilde d'Estmael.
2e Coadjutor: J. P. de Wilde d'Estmael.

Hoofdraad van de Confrerie

hoofddeken: G. Sweerts.
hoofdonderdeken: R. Van Nerom, St.-Annalaan 168, 1640 St.-Genesius-Rode, 02/3584458.
hoofdraadsheer: V. Claes.
comptorist: A. Van Nerum, parklaan 5, 1860 Meise, 02/2694900.
griffier-genealoog: M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever, 015/614324.
ceremoniem. - adv.: A. Van Nerum, gemeenteplein 13, 3320 Hoegaarden, 016/767395.

Raad van de Sweerts-alliantie

deken: G. Sweerts.
onderdeken: H. Sweerts, Nerm 147, 3320 Hoegaarden.
raadsheer: W. Sweerts, Leuvensestraat 19, 3290 Diest, 013/311081.
1e gezworene: B. Sweerts, Bley 19, 3320 Hoegaarden, 016/766693.
2e gezworene: J.P. Sweerts, Rue Grosse Boule 17, 1495 Villers-la-Ville, 071/878340.

Raad van de Gulden Lelie

deken: R. Van Nerom.
onderdeken: E. Van Nerum.
raadsheer: L. Van Nerum, Bley 29, 3320 Hoegaarden, 016/766489.
1e gezworene: A. Van Nerum (Meise).
2e gezworene: A. Van Nerum (Hoegaarden).

Raad Hoebancx-Struys-alliantie

deken: V. Claes.
onderdeken: J. 's Jegers, Burg. Voetslaan 28, 3990 Peer, 011/632504.
raadsvrouw: H. Claes, Waaiberg 44/11, 3300 Tienen, 016/815383.
1e gezworene: Ed. Rabbelier, Keldermanstraat 70, 3067 XM Rotterdam
2e gezworene: J. Mineur-Claes, Hogenstraat 95, 3450 Geetbets, 011/588186.

De Confrerie viert in het jaar 2000-La Confrérie en fête en l'an 2000

1965: museum 't Nieuwhuys	35 jaar/ans	musée 't Nieuwhuys
1970: heropricting Confrerie	30 jaar/ans	de Confrérie

Uitgaven Familieschoon

216 (1/2000) *De Hoegaardse Karolingers - Les descendants de Charlemagne*

217 (2/2000) Speciaal nummer *Hubert Van Nerum (1923-1994)*
Hubert Van Nerum, l'histoire locale et la généalogie

218 (3/2000) *De Hoegaardse biergeschiedenis - Les brasseries de Hoegaarden*

219 (4/2000) *30 jaar Confrerieleven - La Confrérie de 1970 à 2000*

In de loop van 2000 verschijnt

*De Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden:
geschiedenis-gebruiken-genealogie*

Au courant de l'an 2000 il y aura une publication

*La Confrérie des V Lignages de Hoegaarden
1741-2000*

Lidmaatschap - Côtisation annuelle: 300 Bef. au minimum

000-0895026-07 Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden
Confrérie des V Lignages de Hoegaarden

Wie 600 Bef. overschrijft krijgt er *Alpaïdis* bij, het tijdschrift van de
Heemkundige kring 't Nieuwhuys Hoegaarden

Wie 1000 Bef. stort krijgt ook onze 3e uitgave: *'t Moutstockje*, tijdschrift over
bierfolklore